

UCHWAŁA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 4 maja 2005 r.

w 60. rocznicę zakończenia II wojny światowej w Europie

W sześćdziesiątą rocznicę zakończenia II wojny światowej w Europie Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża najgłębszy szacunek i wdzięczność wszystkim, których ofiara życia, krwi i wojennych cierpień doprowadziła w maju 1945 r. do klęski hitlerowskich Niemiec i ich sojuszników.

Była to najkrwawsza i najbardziej bezwzględna wojna w historii ludzkości. Przyniosła okrutną śmierć dziesiątkom milionów ludzi, hańbę Holocaustu, niszczyła rodziny i całe narody, unicestwiła dorobek materialny i kulturalny wielu pokoleń, wypełniła serca ludz-

kie bolesnym uczuciem krzywdy i nienawiści. Jej straszne żniwo odczuwaliśmy przez dziesięciolecia.

Polska napadnięta z bezwzględną brutalnością 1 września 1939 r. pierwsza przeciwstawiła się zbrojnie hitlerowskiej agresji. 17 września nóż w plecy wbił jej sprzymierzony z Niemcami Związek Radziecki. Mimo bohaterskiego oporu uległa przytłaczającej przewadze obu agresorów. Nigdy jednak nie pogodziła się z klęską i nie splamiła hańbą kolaboracji. Polski żołnierz nadal walczył na wszystkich frontach II wojny światowej. Na zachodzie: pod niebem Londynu, pod

Falaise i Arnheim, na wschodzie: pod Lenino, Koto-brzegiem i o Berlin, na północy: pod Narwikiem i w konwojach do Murmańska, na południu: pod Tobrukiem i Monte Cassino — wszędzie tam, zaświadczać, że Rzeczpospolita nie zginęła „póki my żyjemy”. W czasie II wojny światowej Polska wystawiła czwartą co do wielkości, po radzieckiej, amerykańskiej i angielskiej, armię regularną zmagającą się z wrogiem na lądzie, morzu i w powietrzu. W warunkach okrutnego okupacyjnego terroru Polacy odtworzyli w podziemiu strukturę państwową. Utworzyli najliczniejszą konspiracyjną armię, która stoczyła setki bitew w tej liczbie bitwę bezprecedensową, jaką było Powstanie Warszawskie, okupione setkami tysięcy ofiar.

Zwycięstwo Sprzymierzonych w II wojnie światowej nie zwróciło naszym ojcom i dziadom wymarzonej niepodległości, lecz przyniosło nowe uzależnienie i komunistyczne zniewolenie. W wyniku jałtańskich porozumień Polska została wydana na łaskę i niełaskę Stalina i radzieckiej Rosji. Od wkroczenia w 1944 r. Armii Czerwonej na ziemię polskie rozpoczęły się prześladowania żołnierzy Armii Krajowej walczących z bronią w rękę z niemieckim okupantem.

W marcu 1945 r. NKWD podstępnie pojmało i wywiozło do Moskwy przywódców Polskiego Państwa Podziemnego. Tych krajowych przedstawicieli legalnych władz Rzeczypospolitej bezpodstawnie skazano na więzienie, a niektórych zamęczono. W kraju zapanował terror, rozpoczęły się mordy, aresztowania, więzienia i zsyłki polskich patriotów, którzy przelewali krew w walce o niepodległą Ojczyznę. Tysiące żołnierzy Polskich Sił Zbrojnych i ich rodzin zostało skazanych na wygnanie.

W sześćdziesiątą rocznicę pokonania hitlerowskich Niemiec, obok najgłębszego hołdu, winni jesteśmy tym, którzy polegli, i tym, którzy przeżyli, ale także tym, którzy dramatyczne wydarzenia II wojny światowej znają tylko z kart historii, mówienie prawdy o przeszłości.

Przypominamy, że ta najkrwawsza w dziejach ludzkości wojna rozpętała została przez obłądną politykę hitlerowskich Niemiec. Przypominamy, że agresywne i zaborcze zamiary Hitlera Europa próbowała obłaskawić oddaniem mu Austrii i Czechosłowacji. Ale słabość europejskich demokracji rozzuchwalała dyktatora i podsyciała żądzę kolejnych zdobyczy, mających zapewnić III Rzeszy panowanie nad światem.

Drogą do realizacji tych zamysłów był zawarty 23 sierpnia 1939 r. pakt Ribbentrop—Mołotow. Polska stała się pierwszą ofiarą dwu sprzymierzonych agresorów: Niemiec i ZSRR.

Zmowa agresorów trwała przez blisko dwa lata. Nazistowski i komunistyczny totalitaryzm chciał wyniszczyć Polskę poprzez eksterminację najbardziej wartościowych i patriotycznych warstw narodu. Tragycznym świadectwem tych zbrodniczych koncepcji są podwarszawskie Palmiry, pomorska Piaśnica i wiele im podobnych masowych mogił na terenie całej okupacji niemieckiej, a z drugiej strony Katyń, Twer i Charków oraz inne miejsca, gdzie wymordowano dziesiątki tysięcy przedstawicieli polskich elit, najbardziej oddanych sprawie wolności i niepodległości.

Stalin lojalnie wspierał Hitlera, kiedy ten podbijał Francję, Belgię, Holandię, Luksemburg, Danię i Norwegię, oraz szykował się do inwazji na Wielką Brytanię. W zamian mógł bezkarnie zaatakować Finlandię oraz zająć Estonię, Łotwę, Litwę i część Rumunii.

Tego haniebnego współdziałania dwu totalitaryzmów nic nie wymaże z historii Europy. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża nadzieję, że dzisiejsza Rosja odetnie się od niechlubnego dziedzictwa totalitarnych dyktatur i uczyni zadość pamięci ich ofiar.

Szacunek dla prawdy i historii wymaga jednak, aby barbarzyństwo i zbrodnie stalinizmu nie przestąpiły ogromnych ofiar, jakie narody zamieszkujące ZSRR, w pierwszej kolejności narody: rosyjski, ukraiński i białoruski, poniosły, poczynając od czerwca 1941 r., w walce z hitlerowskimi Niemcami. Front wschodni szybko stał się szczególnie ważnym frontem II wojny światowej. Każde odniesione na nim zwycięstwo przybliżało ostateczną klęskę Hitlera. Sprawiało, że krócej dymity krematoria Auschwitz, Majdanka i Treblinka.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża szacunek milionom żołnierzy Armii Czerwonej, także tym poległym w 1944 i 1945 r. na ziemiach polskich w czasie ich zwycięskiego marszu na Berlin. Bez ich walki i ofiary życia nie byłoby klęski III Rzeszy.

Wyrazy szacunku i wdzięczności Sejm Rzeczypospolitej Polskiej kieruje do żołnierzy wszystkich armii antyhitlerowskiej koalicji. Dzięki ofierze ich krwi pokonane zostały hitlerowskie Niemcy i do dużej części Europy powróciła wolność i demokracja.

Porządek powojenny ustanowiony w Jałcie sprawił, że w Europie Środkowo-Wschodniej zapanował system komunistyczny, a demokracja mogła zawitać dopiero w czterdzieści pięć lat po zakończeniu wojny. Jednakże aspiracje wolnościowe nigdy tu nie zgasły, czego wymownym świadectwem były wielkie zrywy: węgierski w 1956 r. i czechosłowacki w 1968 r.

Również Polską drogę do wolności i niepodległości znaczyły kolejne zrywy i ofiary z Czerwca 1956, Grudnia 1970 i Grudnia 1981. Wydarzeniem przełomowym okazało się, zainspirowane nauczaniem polskiego papieża Jana Pawła II, powstanie wielomilionowego ruchu „Solidarność”. Doprowadził on do erozji i upadku systemu komunistycznego, a w konsekwencji obalenia jałtańskich podziałów w Europie.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej składa hołd wszystkim osobom walczącym o niepodległość Polski i wolność obywateli, czci pamięć ludzi, którzy nie wahałi się poświęcić w imię suwerenności i wolności swojego życia i zdrowia.

Postowie na Sejm III Rzeczypospolitej z najwyższą czcią przywołują pamięć swoich poprzedników, postów II Rzeczypospolitej, z których aż trzystu oddało w latach II wojny światowej życie za wolną i demokratyczną Polskę, dając świadectwo jedności idei i czynu niepodległościowego w Polsce.

Marszałek Sejmu: *W. Cimoszewicz*